

høre, hvad det ærede Medlem siger, og hvis det har Betydning, maa jeg derfor bede ham om at tale høiere. (Berg: Naar bestaaende Love ikke krænktes!) Ja, det gjør ikke Noget, thi hvis det ærede Medlem vil se efter, vil han finde, at det, jeg her har sagt, er fuldkommen rigtigt. I Forbindelse hermed skal jeg bemærke, at der siden 1855 er udkommet en Række Bestemmelser vedrørende de forskjellige Examina og navnlig ogsaa meget indgribende Bestemmelser vedrørende den juridiske Examen, hvilke ere gaaede den hidtil brugte Vej, uden at Nogen har taget Forargelse deraf. Jeg skal saaledes bestemt hævde, at det netop er den rette Vej, man her er gaaet; men om denne Vej er bleven betraadt for et Formaal, som maa anses for det rette, er et Spørgsmaal, som jeg kun behøver kortelig at berøre. Jeg antager dog, at det ærede Medlem maatte vil være enig i, at det er et rigtigt Formaal (Berg: Fuldstændigt!), og maatte det ærede Medlem ogsaa vil indrømme, at netop jeg har et vist Kjendskab med Hensyn til denne Sag, som gaar lidt ud over det ganske Almindelige, saaledes at jeg kan have en bestemt Overbevisning om, at det er den rette Vej, der er gaaet ved den Forandring, som er sket, nemlig med Hensyn til disse Examiners praktiske Del. Denne Afgjørelse har saaledes efter min Mening fundet Sted i fuldstændigste Overensstemmelse med Sagens Natur, med tidligere Præcedenter og med selve Lovgivningsmagtens Opfattelse. Jeg skal blot aldeles kort føte til, at det heller ikke noget Dieblif er faldet mig saalidt som min ærede Kollega ind at tro, at en Bestemmelse som den, der nu findes i Sagførerloven om den Examen, som dengang bestod, skulde kunne faae nogen Indflydelse paa den Vej, der skulde benyttes ved en Forandring af denne Examen. Vilde man tage det som Udgangspunkt, at det ved Spørgsmaalet om, hvorvidt Noget kunde ordnes anordningsmæssig, kom an paa, om der kunde findes en Bestemmelse vedrørende den vedkommende Sag optagen i en eller anden Lov, vilde det være mig let at paavise, at man vilde komme til de besynderligste Resultater med Hensyn til, hvad man vilde ansee for det rette Princip for, hvad der skulde ordnes an-

ordningsmæssig, og hvad der krævede Lovgivningsmagtens Virksomhed. Jeg ønskede, at den nye Bestemmelse baade for den saakaldte fuldstændige og for den saakaldte ufuldstændige juridiske Examen saasart som muligt maatte komme til at træde i Kraft; det var Grunden til, at Anordningen kom ud, og at den kom ud paa den Maade og i den Form, hvortil det skete. Jeg tror ogsaa ganske vist, at den allerede har havt sin Indflydelse med Hensyn til det Antal, der i Foraaret underkastede sig Examen, ligesom det fremtidigt vil have stor Indflydelse i saa Henseende, at de, der skulle tage Examen, ikke ere nødte til at underkaste sig en praktisk Prøve, der dog ikke kan tillægges nogen stor Vægt, naar den ses i Forbindelse med de øvrige Forandringer ved Examen. Hvorvidt Bestemmelsen skulde have Indflydelse paa dem, som tidligere havde taget Praktikum, ahang ikke af mig, og naar Justitsministeren efter sin fulde Overbevisning ansaa det som en Følge deraf, at man ikke kunde undgaa at kræve af dem, som allerede havde taget Examen under den tidligere bestaaende Lovgivnings Herredømme, at de under visse Betingelser paany underkastede sig den praktiske Prøve, ser jeg ikke, at der fra Kultusministeriets Side kunde være gaaet frem paa en mere human og imødekommende Maade end saaledes, som sket er, idet man har aabnet dem Vej til at tage Examen om; der er ikke, hvad den ærede Justitsminister allerede har bemærket, sat nogen Grænse i saa Henseende, idet der kun er taget Bestemmelse om, naar denne Examen første Gang skal afholdes. Jeg tror saaledes, man maa indrømme, at man i Virkeligheden, naar man ikke vil være til Overdriivelse jart — om jeg maa bruge dette Udtryk — overfor de her omhandlede Kandidater, maa sige, at der ikke er sket Noget til Skade for dem, idet de ere forblevne i den Stilling, de tidligere havde. Dengang var der gennem Praxis og Bane aabnet dem, der første Gang havde fyldstgjort Betingelserne efter den tidligere Lovgivning, Udgang til atter og atter at gjøre det om, og naar det fastholdes, at Udgangen hertil fremdeles skaar dem aaben, vil det ses, at Stillingen for dem ikke er bleven forandret. Jeg tror ogsaa, det kan siges, at